

Jesús Sorribes
sociòleg

Eleccions municipals 2011

Esfondrament socialista a Tortosa

Els resultats de diumenge passat posen en relleu les notables desviacions que s'han donat entre les previsions derivades de l'anàlisi de les tendències de les darreres eleccions i els resultats concrets de diumenge a la nit, perquè hi ha dos factors molt importants que també cal tenir en compte: la valoració que els ciutadans fan de la gestió dels que governen i dels que estan a l'oposició i la campanya electoral. Però les mancances en aquests dos punts han estat totals: no tenim enquestes que ens proporcionen informació del primer punt i el nostre darrer article va ser escrit una setmana abans de la campanya electoral.

En aquest ocasió el cens electoral ha estat constituït per 23.187 persones, 22.896 de les quals eren de nacionalitat espanyola i 191, de nacionalitat estrangera. L'abstenció ha estat del 40,7%, en la línia del que vam assenyalar fa tres setmanes. Les desviacions més importants, però, entre les tendències que vam apuntar i els resultats reals de l'escrutini han estat dos: el PP no reté els vots addicionals que va obtenir a les autonòmiques del 2010 amb relació a les municipals del 2007 i CiU no només recupera els 600 vots perduts entre 2007 i 2010, sinó que en guanya 700 més. Tot i salvant la gran diferència que hi ha entre eleccions municipals i autonòmiques.

Aquests bons resultats de CiU el converteixen en el guanyador d'aquestes eleccions, ja que aconseguix una còmoda majoria absoluta i un 48,31% dels vots emesos. El gran perdedor, el PSC, aprofundeix amb una gran intensitat la tendència baixista que ja venia dibuixant des del 2003, i veu com se li escapen més de 2.000 vots, que representen el 48,39% dels que tenia el 2007 i el 56,72%, si ho comparem amb els vots del 2003, que va ser l'any que va obtenir més vots de totes les eleccions municipals. El detall de les xifres el trobem en el quadre 1.

En termes relatius, els millors resultats són per a Iniciativa, amb un increment lleugerament superior al 20%. En segon lloc tindrien Plataforma per Catalunya (PxC), si agaféssim com a punt de com-

Quadre 1. Resultats de les eleccions municipals a Tortosa. 1979-2011

Any	Electors	Votants	Abstenció (%)	Vots						Altres candidatures	Total
				CIU	PSC	ERC	IC	PP			
2011	23.187	13.754	40,7	6.644	2.198	1.221	1.161	879		972 ⁽¹⁾	13.075
2007	24.724	14.373	41,9	5.901	4.259	1.084	961	860		778 ⁽²⁾	13.843
2003	24.708	15.541	37,1	3.231	5.079	1.312	1.274	1.700		2.237 ⁽³⁾	14.833
1999	24.847	15.063	39,4	4.880	4.696	1.050	0	3.916		0	14.542
1995	24.001	15.308	36,2	4.789	1.784	579	1.985	4.117		1.743 ⁽⁴⁾	14.997
1991	23.251	14.070	39,5	4.746	2.053	0	1.342	3.418		2.250 ⁽⁵⁾	13.809
1987	22.214	14.073	36,6	5.478	2.857	0	1.183	3.717		495 ⁽⁶⁾	13.730
1983	24.766	14.288	42,3	5.642	3.340	0	0	3.449		1.620 ⁽⁷⁾	14.051
1979	25.871	15.078	41,7	3.191	2.455	385	2.224	1.425		5.281 ⁽⁸⁾	14.961

⁽¹⁾ Plataforma per Catalunya, 790 vots i Ebrencs Independents, 129 vots. ⁽²⁾ Federació d'Independents de Catalunya i altres. ⁽³⁾ Independents per l'Ebre i Unitat dels Pobles de l'Ebre. ⁽⁴⁾ Unitat Tortosina i altres. ⁽⁵⁾ Plataforma Independent Municipal i altres. ⁽⁶⁾ Centre Democràtic i Social. ⁽⁷⁾ Unió de Progrés Municipal i CDS. ⁽⁸⁾ UCD i altres. Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Elaboració pròpia

paració les autonòmiques de l'any passat, quan va aconseguir 681 vots, en lloc de les municipals del 2007 –a les quals no es va presentar–, el seu augment hauria estat del 16,1%. A continuació vindrien ERC i CiU, amb un percentatge quasi idèntic del 12%. Finalment, el PP avança un insignificant 2%, com podem comprovar en el quadre 2. Ebrencs Independents, amb només un centenar llarg de vots, es queda molt lluny d'assolir representació municipal.

En la victòria de CiU sembla que sumen el treball de quatre anys de govern, una candidatura oberta i una campanya electoral que, amb llenguatge actual, qualificariem de potent: activa, cara, amb molta difusió de materials i missatges i amb un efectiu porta a porta. Els 6.644 vots són el millor resultat obtingut per CiU en unes eleccions municipals i dobla els del 2003, quan va tocar ratllins històrics.

Les causes de la derrota solen ser més difícils d'identificar, però en el cas del PSC a Tortosa sembla que una oposició pobre en arguments, una llista tancada i una campanya cara però poc efectiva explicarien en bona part la intensitat de la seua dav-

llada, que el situa en un nivell poc per sobre del 1991 i 1995, anys en què va tindre els seus pitjors resultats.

ERC i Iniciativa, amb campanyes més dimensionades a les seves possibilitats, han millorat els seus resultats. En el primer cas, sembla que el fet de no haver marcat perfil propi en els darrers quatre anys no ha estat valorat negativament pel seu electorat, i en el segon, l'oposició seriosa que ha fet ha estat premiada amb un segon regidor. Però el factor decisiu que explica els seus avenços respectius ha estat la forta davallada del PSC, alguns votants del qual els han donat confiança. Tot i així, només retenen 337 dels 2.000 vots que perden els socialistes, i això només representa el 16,35%.

Amb aquestes xifres, la distribució de vots entre dreta i esquerra, que havíem apuntat que es podria situar en 60/40% s'amplia fins al 65/35%.

Els resultats més difícils d'interpretar, però, són els de Plataforma per Catalunya. Caldria una anàlisi detallada per determinar les raons, probablement ideològiques, que podrien explicar com una opció política sense fer campanya i amb una candidatura absolutament desconeguda obté tants

Quadre 2. Diferència de vots i percentatges municipals 2011-2007

	Vots	%
CIU	743	12,59
PSC	2.061	-48,39
ERC	137	12,64
Iniciativa	200	20,81
PP	19	2,21
PxC	790	-
EBIN	129	-

Font: Elaboració pròpia

vots a les urnes i un regidor a l'Ajuntament. Dóna la sensació que els seus votants no només vénen del PP, sinó que també, malgrat que en proporcions més petites, d'altres formacions polítiques. El dibuix que queda és una clara majoria de CiU a una banda i una distribució molt més equilibrada de vots i regidors a la part dels que no han guanyat. Això configura un nou escenari, sense precedents en la història recent de Tortosa, que, com totes les fases que incorporen novetats, serà interessant de seguir i d'analitzar.